

TEKSTI: PEKKA TUOMELA
MITTAUKSET: KLAUS AJ RIEDERER JA POJU ANTSALO / TKK
KUVAT: MAURI ERONEN JA PEKKA TUOMELA

JÄMÄKKÄ *aktiivipilari*

Useimmat Suomessa myytävät aktiivikaiuttimet ovat pienehköjä kaksitiemalleja. Profel tarjoaa vaihtoehdoksi järeän lattiakaiuttimen.

Jämsänkosken kaupunkiin kuuluvassa Koskenpäässä toimiva Profel aloitti kaiutintuotannon julkisiin tiloihin ja studioihin suunnitelluilla aktiivikaiuttimilla. Näistä Pro Studio -sarjan kaiuttimista olemme testanneet mallit PS 40 ja PS 65 Hifi-maailman numerossa 3/2008.

Valikoimassa on myös perusrakenteeltaan vastaavia aktiivisia, mutta ensi sijassa kotikäyttöön tarkoitettuja, Pro Audio -kaiuttimia. Lisäksi niistä tehdään passiivisia muunnoksia. Uusinta Nuovo-sarjaa suunniteltaessa ulkoasuun on kiinnitetty aiempaa enemmän huomiota. Tavoitteena on valmistajan mukaan "yhdistää tekniikka ja muotoilu saumattomaksi kokonaisuudeksi".

Viime syksyn Helsingin hifimessuilla ensi kerran esitelty Nuovo Quaranta on valmistajan ainoa lattiakaiutin ja lisäksi samalla merkin huippumalli.

Runsaat säädöt

Nuovo Quaranta on kolmitiekaiutin, jossa 22-senttinen bassoelementti (Seas P 22 RN4X) on sijoitettu kotelon kylkeen. Etulevyn yläreunassa on vaiheplugilla varustettu 12-senttinen keskiaäninen ja 2,5 sentin metallikalotti. Etulevyyn on muotoiltu suuntain kalotin eteen.

Kotelossa on väliseinä, joka erottaa keskiaäniselle oman kammion. Basso-

kotelo toimii refleksiperiaatteella, ja viritys on toteutettu poikkipinnaltaan melko suurella suorakulmaisella kanavalla, joka on pystysuorassa etulevyn takana ja avautuu pohjaan, jalistaosan yläpuolelle. Bassoelementin kodalla on kaksinkertainen seinämäpaksuus. Sisätila on vaimennettu vuorivillalla.

Jalustaosa lepää kaksikerroksisella MDF-metallialustalla, joka on kaiuttimen pystyssä pysymisen varmistamiseksi kotelon poikkipintaa suurempi. Metallilevyssä on kierteet, joiden avulla jalkaruuveja tai piikkejä voi säätää.

Elektroniikka on kiinnitetty kaiuttimen metalliseen takalevyyn, joka toimii myös jäähdytyspintana. Bassolle on 250-wattinen vahvistin, ja kumpaakin muuta elementtiä varten on käytössä 50 wattia.

Takalevyssä on koko kaiuttimen herkkyyssäätö sekä erillinen basson tasonsäätö. Alabassoille on lisäksi kolmiasentoinen kytkin (0, -2 ja -4 dB). Neljäntenä säätönä on diskantin tasoon vaikuttava kytkin, jossa on myös kolme asentoa (-1, 0 ja +1 dB). Liitäntä on RCA-tyyppinen.

Reipasta menoa

Basson säätömahdollisuudet osoittautuivat myös käytännössä hyödyllisiksi. Niiden avulla Profel voidaan sovittaa erilaisiin huoneisiin ja sijoituksiin. Parhaiden asetusten löytäminen vaatii hieman kokeiluja, mutta se kannattaa. Ellei sijoitus ole aivan huono, tulokset saadaan jyrkävää toisto ilman kuminaa. Pientä pyöreyttä on kuitenkin ajoittain kuultavissa.

Vaikka ulottuvuus ei olekaan parhaiden erillisten subwooferin tasoinen, se riittää useimmille ääniteille.

Profelin yleinen luonne on menevän rytmikäs ja eloisa. Äänessä on ilmavuutta, erotelua ja läsnäolon tuntua. Vastapainona on lievää raakuutta ja särmiä keskialueella. Sen häiritsevyys on pitkälti henkilökohtainen kysymys. Kuunteluarvioiden pisteissä oli selvästi tavallista suurempi hajonta. Musiikkimateriaalikin vaikuttaa asiaan. Stereokuva on

Ilmatilan vaimennuksena on paksu mineraalivillakerros. Ylemmässä keskiäänisen kammiassa on vaimennusainelevy myös takaseinällä.

keskimääräistä hallitumpi, ja syvyttäkkin on aistittavissa.

Profel Nuovo Quaranta tarjoaa aktiiviperiaatteen etuja lattiakaiuttimen ostajalle. Rakenne on kokonaisuutena harkitun tuntuinen,

Bassolle on erillinen voimakkuussäätö. Lisäksi alabassojen taso voidaan valita kolmasiasentoisella kytkimellä. Ylin vaihtokytkin vaikuttaa diskantin tasoon.

Piirilevyllä on bassoa varten 250 watin vahvistin ja molemmille muille elementeille 50 watin vahvistimet.

Profel Nuovo Quaranta

Hinta: 3 600 €/pari

Mitat (l x k x s): 15,5 x 113 x 28,5 cm

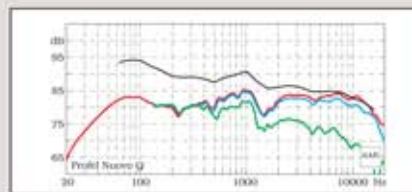
Massa: 27 kg

Lisätietoja:

Profel Oy, puh. 020 775 6630, www.profel.fi

Toimintaperiaate:	3-tie, refleksi
Elementit	
– matalat äänet:	22 cm
– keskiäänit:	12 cm
– korkeat äänet:	2,5 cm
Jakotaajuudet:	280 ja 4000 Hz
Vahvistimien teho:	250 + 50 + 50 W
Magneettisuojaus:	ei
Litäntä:	RCA

- + Erotteleva ja ilmava sointi
- + Monipuoliset säädöt
- Keskialueen lievä raakuus

Vapaakenttäväste kohtisuoraan edessä 2,5 m:n etäisyydellä (punainen), 20 astetta sivussa (sininen) ja 60 astetta sivussa (vihreä). Tehovasteaprosimaatio (musta).

Suuntaavuusindeksi (100–10000 Hz): 5 dB
Alarajataajuus (–6 dB): 35 Hz
Lisäviive 1 kHz: 0,16 ms

Elementtien toistokaistat sulautuvat toisiinsa hyvin, ja suuntaavuus on hallittua. Ainoa merkittävä virhe on keskialueen korostuma 1 kilohertsin ympäristössä. Basson säädöt mahdollistavat sopivan tason löytymisenlaisissa sijoituspaikoissa.

nen, mutta sekä mittauksissa että kuuntelussa havaittu keskialueen korostus osoittaa, että yksityiskohtien hienosäädöllä voisi yltyä vielä parempaan tulokseen.

KUUNTELUARVIOT

Mauri Eronen

Napakka mutta nipistelevä (ääni 7,5)

Jämpästä muodostuva stereokuva ei irrottele vallattomasti suuntaan tai toiseen mutta jäsentää elementit napakasti paikoilleen. Puhallimet, kitarat ja muu ylemmälle keskialueelle osuva materiaali pistää inhottavasti korvaan. Diskanttisäädön minimiasento korjaa tilannetta hitusen, mutta ei aivan kylliksi. Harmi, sillä korkein diskantti on perusasennossa sopivasti annosteltu. Miesäänistä puuttuu pehmeää rehevyyttä, ja soundi on turhan karheen ohueen kallellaan. Bassotoisto on selkeä valtti; tömähely on napakkaa, dynaamista ja pyristelemätöntä, joskin subwooferiksi ulottumatonta. Hyvin muuhun äänialueeseen integroituvaa kuitenkin, eikä äänestä tule fiilistä erillisestä bassolaa-tikosta, kuten usein vastaavissa konstruktioissa. Dynamiikkaa riittäisi, mutta raaka keskialue ei tee kaiuttimista nautiskelijan ystävää. Piano bueno, rähinä a no-no. Vaatisi vielä pientä pintaremonttia silottelun merkeissä.

Mikael Nederström

Sopivasti tingitty (ääni 9–)

Tasapainoinen ja siisti soundi, jossa on vain hiukan tavanomaista enemmän särmiä. Diskantti soi siististi ja hallitusti, keskialueelta löytyy oikeanlainen yhdistelmä täyteläisyyttä ja erotelua. Bassokin seuraa mukavasti paketissa mukana, joskin aivan tiukinta napsetta ja erotelua se ei saavuta, vaan yleissävyy on enemmänkin pyöreähkö. Auktoriteettia on kuitenkin mukavasti, eikä ylimääräistä möyryämistä ole kuultavissa yhdelläkään näytteellä. Äänikuvan osalta asiat ovat kunnossa, eli kaiutin maala sopivan tarkan ja silti ilmavan soundimaisen. Ehkä tälläkin alueella olisi himpun verran parannettavaa, mutta toisaalta kokonaisuus on näiltäkin osin tasainen. Harvinaisen tasaisesti tingitty kokonaisuus, joka toimii kaikenlaisella musiikilla. Ei siis erityisen luonteikas, mutta hifimielessä oikeaoppinen.

Samu Saurama

Pirteästi läsnä oleva (ääni 8+)

Ilmava ja hyvin läsnä oleva sointi. Stereokuva on enemmän jopa aavistuksen pidättyvä kuin yhtään yliavara ja melko tarkka syvyysuunnasakin. Perusluonne on kirpeän eloisa ja hyvin ulospäin suuntautunut. Basson säätö täysin integroituvaksi on vähän hankalaa, ja etenkin viimeinen nopeus ja potku jäävät löytymättä. Alapää on muuten mehevän tuhti ja ulottuvuus on musiikilla riittävä, vaikkei ihan pohjalta kou-raistakaan. Rytmistä menoa ja meininkiä riittää vähintään kotitarpeiksi, mutta yliannostuksen vaarakin on olemassa. Parhaimmillaan kaiutin olisi rauhallisen oheislaitteiston seurassa sopivasti akustoidussa huoneessa.